

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Право національної безпеки»

на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Волошина Яна Леонідівна
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-093-218-98-38
Електронна адреса	y.leonidovna@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/zo/course/view.php?id=1937

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення студентів із проблемами формування національної безпеки України, основними формами й видами безпеки в сучасному багатополісному світі; формування глибоких знань теоретичних основ національної безпеки України та закономірностей функціонування системи її забезпечення, специфіки складових її структури з урахуванням основних принципів та сучасного стану національної безпеки держави.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 10 год., семінарські заняття 20 год., самостійна робота 60 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з теорії держави і права, юридичної деонтології, філософії права, конституційного права України, адміністративного права, кримінального права
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
• здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1); • здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-3); • здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-6); • здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК-9);	• проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (РН-3); • генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг (РН-9); • співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (РН-2);
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
• здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК-6); • здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК-10); • здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією (СК-13); • здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (СК-14).	• обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН-6); • інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (РН-17); • дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (РН-7); • брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (РН-16).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи національної безпеки		
Тема 1. Національна безпека України: основні категорії, поняття, принципи.	Відвідування лекцій; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Скласти схему «Структура системи національної безпеки». Письмово визначити та охарактеризувати складові елементи системи національної безпеки. 2. Проаналізувавши основні та додаткові інформаційні джерела вивчення права національної безпеки, визначити основні підходи до розуміння сутності поняття «національна безпека» та їх авторів. Результати слід занести до таблиці.
Тема 2. Система забезпечення національної безпеки.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Схематично зобразити систему забезпечення національної безпеки України. 2. Скласти структурно-логічну схему «Система суб'єктів забезпечення національної безпеки». Письмово розкрити сутність взаємозв'язків між суб'єктами забезпечення національної безпеки.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Використовуючи текст Закону України «Про національну безпеку України»: а) письмово запропонувати власні законодавчі пропозиції щодо внесення змін до цього закону; б) скласти пояснювальну записку, у якій слід обґрунтувати необхідність внесення таких змін. 2. Проаналізувавши текст Стратегії національної безпеки України, письмово охарактеризувати можливі проблеми її реалізації та скласти план заходів на 2020–2023 роки щодо виконання зазначеної Стратегії.
Тема 4. Сучасний стан та загрози національній безпеці.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Проаналізувавши основні та додаткові інформаційні джерела вивчення права національної безпеки, письмово охарактеризувати систему індикаторів національної безпеки України та визначити їх граничні значення. 2. Скласти порівняльну таблицю «Реальні та потенційні загрози національній безпеці України». Заповнити таблицю за зразком.
Тема 5. Національна та міжнародна безпека: сутність, типологія, пріоритети.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	1. Скласти структурно-логічну схему «Система міжнародних організацій в сфері забезпечення національної безпеки України». Письмово охарактеризувати компетенцію зазначених у схемі міжнародних організацій в сфері забезпечення національної безпеки України. 2. Оформивши у таблицю «Національна та міжнародна безпека: порівняльний аналіз», порівняти національну безпеку і міжнародну безпеку за визначеними критеріями.
Модуль 2. Система національної безпеки		
Тема 6. Економічна безпека.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Схематично зобразити структуру економічної безпеки країни, розкрити зміст її складових елементів. 2. Скласти таблицю, яка б ілюструвала класифікацію загроз економічній безпеці держави, письмово навести по три приклади кожного виду загроз.
Тема 7. Політична безпека.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Скласти структурно-логічну схему «Структура механізму забезпечення політичної безпеки держави». Письмово визначити складові елементи механізму забезпечення політичної безпеки держави та проілюструвати взаємозв'язки між ними. 2. Заповнити таблицю «Класифікація загроз політичній безпеці держави» за зразком.
Тема 8. Інформаційна безпека.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Проаналізувавши основні та додаткові інформаційні джерела вивчення права національної безпеки, письмово обґрунтувати положення про те, що інформаційна безпека є складовою інших сфер національної безпеки держави.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		2. Скласти таблицю, яка б містила перелік форм забезпечення інформаційної безпеки держави та розкривала їх сутність і особливості.
Тема 9. Науково-технологічна безпека.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Відобразити у вигляді схеми систему управління науково-технологічним та інноваційним розвитком України. 2. Проаналізувавши текст Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, письмово визначити: а) актуальні проблеми реалізації цієї Стратегії; б) повноваження Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; в) напрями (загальні та пріоритетні) вдосконалення державної політики в сфері забезпечення науково-технологічної безпеки України.
Тема 10. Воєнна безпека.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Письмово здійснити порівняльний аналіз систем воєнної та військової безпеки держави. Визначити їх спільні та відмінні риси. 2. Схематично зобразити організаційну структуру сил оборони.
Тема 11. Соціальна безпека.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Заповнити таблицю «Класифікація загроз соціальній безпеці України» за зразком. 2. Схематично зобразити систему соціальної безпеки держави. Письмово охарактеризувати сучасний стан та перспективи соціальної безпеки в Україні.
Тема 12. Екологічна безпека.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	1. Скласти порівняльну таблицю «Екологічні кризи та екологічні катастрофи» за зразком. 2. Заповнити таблицю «Джерела екологічної небезпеки» за зразком.

Інформаційні джерела

- Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. – Київ : НАДУ, 2016. – 784 с.
- Горбулін В. П., Литвиненко О. В. Національна безпека: український вимір. Київ : ПМ «Інтертехнологія», 2008. – 104 с.
- Дзьобань О., Соснін О. Теоретичні основи національної безпеки України: навч. посіб. Київ : Освіта України, 2009. – 384 с.
- Ліпкан В. А. Національна безпека України: Навчальний посібник. – Київ : Кондор, 2008. – 552 с.
- Ліпкан В. А. Теорія національної безпеки / В. А. Ліпкан. – Київ : КНТ, 2009. – 631 с.
- Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підруч. для використання у навч.-вихов. процесі / [О. П. Дузь-Крятченко та ін. ; за заг. ред. В. М. Телеліма] ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняховського, Каф. стратегії нац. безпеки та оборони. – Вид. 3-тє, перероб. і допов. – Київ : Вид. НУОУ ім. І. Черняховського, 2015. – 620 с.
- Циганов В. В. Національна безпека України [Текст] : посібник / В. В. Циганов; Національна академія внутрішніх справ України. – Київ : [б.в.], 2004. – 100 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Право національної безпеки : завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Я. Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>.
- Право національної безпеки : Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/zo/course/view.php?id=1937>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика збереження результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (3 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (26 балів)	40
Модуль 2 (теми 6-12): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (3 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (32 бали)	60
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни